პროლეტარეებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

ГАЗЕТА ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 199 (19640) ◆ შაბათი, 30 აგვისტო, 1986 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

ჩაი-86: გეგმა ხარისხს არ უნდა შეეწიროს!

ნედლეულის დაბინავების ცხარე დღეები აქვთ ცხაკაიელ მეჩაიეებს, რომლებმაც ვერა და ვერ დააღწიეს თავი ჩამორჩენას. საგანგაშო ის არის, რომ რაიონის საშუალო მაჩვენებელსაც ვერ გაუსწორდნენ ზანის ყდანოვის, უმაფათის ორჯონიკიძის, ფოცხოს სტალინისა და ხორშის გამარჯვების სახელობის კოლმეურნეობები, რომელთა მუშაობის შედეგებზე მნიშვნელოვანწილად არის დამოკიდებული რაიონის გეგმის შესრულება. არადა, რაიონში 26 აგვისტოსათვის ჩაის ფოთოლი მოკრეფილი იყო წლიური გეგმის მხოლოდ 60,8 პროცენტი. ამასთან დამზადებულ ნედლეულში მკვეთრად შემცირდა ნაზი ფრაქციის შემცველობა. 17 აგვისტოს დამზადებულ 48 ტონა ნედლეულში ნაზი ფრაქცია მხოლოდ 32 პროცენტს შეადგენდა.

რაიონში ჩაის ფოთლის მექანიზებული კრეფის დავალება დიდი არ არის, მაგრამ ისიც არ სრულდება. უშაფათის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ვ. ხუბუა, პარტბიუროს მდივანი ლ. გაბელია) ჩამორჩებიან №1,7,8,9, ბრიგადები (ხელმძღვანელები გ. წირღვავა, ი. შეროზია, პ. ქვარცხავა, ა. კოროშია). მათი წლიური დავალების შესრულების მაჩვენებლები 40-45 პროცენტს არ აღემატება. ამ ბრიგადებში დაბალია შრომის დისციპლინა, მეჩაიეები უხალისოდ და კანტიკუნტად გამოდიან სამუშაოდ, არა აქვთ ყოველდღიური ოპერატიული დავალებები, თვეში საშუალოდ ერთ კოლმეურნეს 16-17 კაცდღე აქვს გამომუშავებული. კოლმეურნეობის გამგეობა და პარტიული ორგანიზაცია კი ამ ფაქტს, გულარხეინობას ჯეროვან შეფასებას არ აძლევენ.

უკეთესი მდგომარეობა როდი ხორშის გამარჯვების სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე პ. თოდუა, პარტბიუროს მდივანი თ. ხარბედია), სადაც წლიური დავალება შესრულებულია მხოლოდ 46,1 პროცენტში. ჩამორჩენა იმითაც არის გამოწვეული, რომ კოლმეურნეობაში სუსტად არის გამოყენებული მცირე მექანიზაცია და მშობლიური მანქანები. აქ უხეშად არღვევენ კრეფის წესებს. საგრძნობლად გაიაფარეს ხარისხობრივი მაჩვენებლები და დამზადებული ნედლეულის თითქმის ნახევარი უკან უბრუნდებათ.

ლეძაძამელმა მეჩაიეებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს ივლისი, მეორე ვეგეტაციის პერიოდი და ამჟამად რაიონში დაწინაურდნენ. მაგრამ როგორც აგვისტოს თვის განელილი დღეების მონაცემები მოწმობს, აქაურებმა შეასუსტეს მუშაობა და ჩამორჩნენ. აქ მოშლილია აგრონომიული სამსახური, სრულად არ არის გამოყენებული ჩაის ფოთლის დამზადების შესაძლებლობა. კოლმეურნეობის პირველი და მეორე ბრიგადების ცალკეული ნაკვეთები დასარეგლანებულია, შემოწმების დღეს 185 მეჩაიიდან საკრეფად გამოვიდა 15 კაცი.

საქმისადმი კოლმეურნეობის გამგეობის (თავმჯდომარე ი. ჯოფაძე) და რაიონის მეღვინეობისა და წყალთა მეურნეობის სამმართველოს ხელმძღვანელი მუშაკების უპასუხისმგებლო დამოკიდებულების შედეგია ის, რომ ლეძაძამეს კოლმეურნეობასა და სხვა საზოგადოებრივ მეურნეობებში ეფექტიანად არ არის გამოყენებული სარწყავი პლანტაციების უპირატესობა, რის გამოც ამ გვალვის პირობებში დიდძალი ნედლეული იკარგება.

შეფერხებით მუშაობენ რაიონის ჩაის გადამმუშავებელი საწარმოები. ტექნიკური გაუმართაობის გამო ფაბრიკებში არის ნედლეულის გადახურების შემთხვევები, რაც აუარესებს პროდუქციის ხარისხს. ამ მხრივ ცუდი მდგომარეობაა უშაფათის ჩაის ფაბრიკაში, რომლის ხელმძღვანელები სეზონისათვის მოუმზადებლობის გამო ჯერ კიდევ აპრილში იყვნენ გაკიცხულნი გაზეთ „კომუნისტში“. კრიტიკიდან სათანადო დასკვნა ვერ გამოიტანა საწარმოს დირექტორმა გ. ჭიჭინაძემ, რომელიც იმისათვის, რომ სისტემატურად ირღვეოდა ტექნოლოგიური დისციპლინა და არ სრულდებოდა ხარისხიანი პროდუქციის გამოშვების გეგმები, სამუშაოდან გაათავისუფლეს.

იმის გამო, რომ რაიონის საზოგადოებრივმა მეურნეობებმა სეზონის განელილ ჭერიოდში ცუდად იმუშაეს, მიმდინარე წლის შვიდ თვეში ჩაის ფაბრიკებში შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით მზა პროდუქციის გამოშვება შემცირებულია 22 პროცენტით (ეს ფულადი გამოხატულებით 2162 ათას მანეთს შეადგენს).

ამ დამაფიქრებელი მდგომარეობიდან თავის დასაღწევად რაიონის პარტიულმა, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებმა, სოფლის მშრომელებმა ყველაფერი უნდა იღონონ.

ვ. ჩაჩიბაია,
გ. ნოდია,
„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტები.

„კომუნისტის“ საგუშაგო

მეჩაიეობაში დავალება უთუოდ უნდა შესრულდეს, ზოგან კი ფოთლის კრეფა კვლავ ფერხდება

კიძის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ვ. ხუბუა, პარტბიუროს მდივანი ლ. გაბელია) ჩამორჩებიან №1,7,8,9, ბრიგადები (ხელმძღვანელები გ. წირღვავა, ი. შეროზია, პ. ქვარცხავა, ა. კოროშია). მათი წლიური დავალების შესრულების მაჩვენებლები 40-45 პროცენტს არ აღემატება. ამ ბრიგადებში დაბალია შრომის დისციპლინა, მეჩაიეები უხალისოდ და კანტიკუნტად გამოდიან სამუშაოდ, არა აქვთ ყოველდღიური ოპერატიული დავალებები, თვეში საშუალოდ ერთ კოლმეურნეს 16-17 კაცდღე აქვს გამომუშავებული. კოლმეურნეობის გამგეობა და პარტიული ორგანიზაცია კი ამ ფაქტს, გულარხეინობას ჯეროვან შეფასებას არ აძლევენ.

უკეთესი მდგომარეობა როდი ხორშის გამარჯვების სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე პ. თოდუა, პარტბიუროს მდივანი თ. ხარბედია), სადაც წლიური დავალება შესრულებულია მხოლოდ 46,1 პროცენტში. ჩამორჩენა იმითაც არის გამოწვეული, რომ კოლმეურნეობაში სუსტად არის გამოყენებული მცირე მექანიზაცია და მშობლიური მანქანები. აქ უხეშად არღვევენ კრეფის წესებს. საგრძნობლად გაიაფარეს ხარისხობრივი მაჩვენებლები და დამზადებული ნედლეულის თითქმის ნახევარი უკან უბრუნდებათ.

ლეძაძამელმა მეჩაიეებმა ნაყოფიერად გამოიყენეს ივლისი, მეორე ვეგეტაციის პერიოდი და ამჟამად რაიონში დაწინაურდნენ. მაგრამ როგორც აგვისტოს თვის განელილი დღეების მონაცემები მოწმობს, აქაურებმა შეასუსტეს მუშაობა და ჩამორჩნენ. აქ მოშლილია აგრონომიული სამსახური, სრულად არ არის გამოყენებული ჩაის ფოთლის დამზადების შესაძლებლობა. კოლმეურნეობის პირველი და მეორე ბრიგადების ცალკეული ნაკვეთები დასარეგლანებულია, შემოწმების დღეს 185 მეჩაიიდან საკრეფად გამოვიდა 15 კაცი.

საქმისადმი კოლმეურნეობის გამგეობის (თავმჯდომარე ი. ჯოფაძე) და რაიონის მეღვინეობისა და წყალთა მეურნეობის სამმართველოს ხელმძღვანელი მუშაკების უპასუხისმგებლო დამოკიდებულების შედეგია ის, რომ ლეძაძამეს კოლმეურნეობასა და სხვა საზოგადოებრივ მეურნეობებში ეფექტიანად არ არის გამოყენებული სარწყავი პლანტაციების უპირატესობა, რის გამოც ამ გვალვის პირობებში დიდძალი ნედლეული იკარგება.

შეფერხებით მუშაობენ რაიონის ჩაის გადამმუშავებელი საწარმოები. ტექნიკური გაუმართაობის გამო ფაბრიკებში არის ნედლეულის გადახურების შემთხვევები, რაც აუარესებს პროდუქციის ხარისხს. ამ მხრივ ცუდი მდგომარეობაა უშაფათის ჩაის ფაბრიკაში, რომლის ხელმძღვანელები სეზონისათვის მოუმზადებლობის გამო ჯერ კიდევ აპრილში იყვნენ გაკიცხულნი გაზეთ „კომუნისტში“. კრიტიკიდან სათანადო დასკვნა ვერ გამოიტანა საწარმოს დირექტორმა გ. ჭიჭინაძემ, რომელიც იმისათვის, რომ სისტემატურად ირღვეოდა ტექნოლოგიური დისციპლინა და არ სრულდებოდა ხარისხიანი პროდუქციის გამოშვების გეგმები, სამუშაოდან გაათავისუფლეს.

იმის გამო, რომ რაიონის საზოგადოებრივმა მეურნეობებმა სეზონის განელილ ჭერიოდში ცუდად იმუშაეს, მიმდინარე წლის შვიდ თვეში ჩაის ფაბრიკებში შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით მზა პროდუქციის გამოშვება შემცირებულია 22 პროცენტით (ეს ფულადი გამოხატულებით 2162 ათას მანეთს შეადგენს).

ამ დამაფიქრებელი მდგომარეობიდან თავის დასაღწევად რაიონის პარტიულმა, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებმა, სოფლის მშრომელებმა ყველაფერი უნდა იღონონ.

ვ. ჩაჩიბაია,
გ. ნოდია,
„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტები.

შრომითი კოლექტივი გარდაქმნის პროცესის შუაგულში

28 აგვისტოს გამართულ სხდომაზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ იმსჯელა საწყალობლების კოლექტივებში საწარმოთა და ორგანიზაციათა პარტიულ-სამეურნეო აქტივებზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პროექტის — „ქვეყანაში უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების გარდაქმნის ძირითადი მიმართულებანი“ — განხილვის შედეგებზე. აღინიშნა, რომ ეს პროექტი ყველგან საყოველთაოდ მოიწონეს და მხარი დაუჭირეს მას, როგორც სპეციალისტთა მომზადების, კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების სისტემის ძირეული სრულყოფის პროგრამამ, რომლის რეალიზაცია ხელს შეუწყობს საბჭოთა საზოგადოების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებას.

პროექტის განხილვის დროს გამოითქვა 200 ათასზე მეტი შენიშვნა და წინადადება, რომელთა მიზანია სპეციალისტთა მომზადების დონის არსებითი ამაღლება და სახალხო მეურნეობაში მათი გამოყენების ძირეული გაუმჯობესება. ისინი განიხილეს ადგილობრივმა პარტიულმა კომიტეტებმა, სამინისტროთა და უწყებათა კოლეგიებმა. შემუშავებულია და ხორციელდება უმაღლესი სასწავლებლების, ტექნიკუმების, სასწავლებლების საქმიანობაში ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისა და არსებული რეზერვების გამოყენების ღონისძიებანი.

განხილვის შედეგების მიხედვით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პროექტში შეტანილია დაზუსტებანი, დამატება-ცვლილებანი. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო მოამზადებს შესაბამის დადგენილებებს გარდაქმნის ძირითად მიმართულებათა რეალიზაციისათვის. ხაზგასმით აღინიშნა, თუ რაოდენ საჭიროა უკვე კარსმოდგარ სასწავლო წელს დავიწყოთ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური სასწავლებლების საქმიანობის გაუმჯობესებისათვის მუშაობა და უზრუნველყოთ მისი განვითარების თვისებრივად ახალი დონე სკკპ XXVII ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროში

პოლიტბიურომ განიხილა პარტიის XXVII ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად შემუშავებული ღონისძიებანი, რომელთა მიზანია ხელფასის ორგანიზაციის სრულყოფა და სახალხო მეურნეობის საწარმოო დარგების მუშაკთა ახალი სატარიფო განაკვეთებისა და თანამდებობრივი სარგოების შემოღება. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს და საკავშირო პროფსაბჭოს დადგენილებაში ამ საკითხზე გათვალისწინებულია დაიხვეწოს შრომის ანაზღაურების მთელი ორგანიზაცია, გაიზარდოს სატარიფო სისტემის როლი, გაძლიერდეს პრემიების, წამახალისებელი სართავა და წარმატების ქმედითობა, გაუმჯობესდეს შრომის ნორმირება. დასახულია ახალი გადიდებული სატარიფო განაკვეთებისა და თანამდებობრივი სარგოების შემოღება მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, მშენებლობის, ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის მუშაკებისათვის. ეს ღონისძიებანი უნდა განხორციელდეს მეთორმეტე ხუთწლედის განმავლობაში.

ხაზგასმულია, რომ ხელფასის სრულყოფისათვის მუშაობა უნდა გახდეს ახალი სამეურნეო მექანიზმის, სრული სამეურნეო ანგარიშის, თვითდაფინანსების დანერგვის ორგანული ნაწილი. გათვალისწინებულია, რომ სატარიფო განაკვეთებისა და თანამდებობრივი სარგოების გადიდება გაერთიანებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა მუშაკებისათვის უნდა განხორციელდეს პრინციპულად ახალ საფუძველზე — შრომითი კოლექტივების სამეურნეო საქმიანობის გაუმჯობესებისა და მათ მიერ გამომუშავებული სახსრების ხარჯზე. იქმნება უპირატესობანი ყველაზე კვალიფიციურ მუშათა, ინჟინერთა და სხვა სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურებაში, რომლებიც დასაქმებული არიან წარმოებაში ახალი დიდმწარმოებლური ტექნიკისა და ტექნოლოგიის შემუშავებით, დანერგვითა და გამოყენებით.

პარტიულ, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებს, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებს წინადადება მიეცათ უზრუნველყონ შრომითი კოლექტივების უშუალო მონაწილეობა შრომის ანაზღაურების ახალ პირობებზე გადასვლისათვის მუშაობის მომზადებასა და მოწყობაში. იგი უნდა განხორციელდეს ზუსტად და ორგანიზებულად ფართო საჯაროობის ვითარებაში. დასახულ ღონისძიებათა განხორციელება უნდა იყოს მშრომელთა შრომითი და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური აქტიურობის გადიდების დიდმნიშვნელოვანი საშუალება, წარმოების ეფექტიანობის ზრდის, მუშაობის ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესების, მთელი შინაგანი რეზერვების ამოქმედების ახალი სტიმული.

პოლიტბიურომ მოიწონა გამოცდილება და წინადადებანი ძრავის სობობად ბუნებრივი და გათხევადებული ნავთობის გაზის ფართოდ გამოყენების შესახებ. საგეგმო და სამეურნეო ორგანოებს დაევალათ გაფართოონ დიდი დაწნევით შეკუმშული ბუნებრივი გაზითა და გათხევადებული ნავთობის გაზით მომუშავე სატვირთო, სპეციალიზებული ავტომობილების, ავტობუსების, საქალაქო კომუნალური მეურნეობისათვის განკუთვნილი მანქანებისა და ავტოსატვირთველების წარმოება, ააშენონ და ამოქმედონ

რვა წელიწადზე ცოტა მეტი ხანი გავიდა, რაც ენგურის ჰიდროელექტროსადგურმა დაიწყო სამრეწველო დენის წარმოება. ამ ხნის მანძილზე ამიერკავკასიის გაერთიანებულმა სისტემამ 22 მილიარდ კილოვატსაათზე მეტი ელექტროენერგია მიიღო.

დამკვრელურ-კომკავშირულ მშენებლობაზე ძირითადად ახალგაზრდობა მუშაობს. ჰიდროშენებლებმა გადაწყვიტეს ხუთწლედის ორი წლის გეგმა დიდი ოქტომბრის 70 წლისთავისათვის შეასრულონ.

სურათებზე: ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის ბევრ უბანზე ქართველი სპეციალისტებთან ერთად შრომობდნენ სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოსული სტუდენტები, რომლებიც საბჭოთა კავშირის უმაღლეს სასწავლებელში სწავლობენ. ამ სურათზე აღბეჭდილი არიან ზეინკალი ზურაბ მანია (მარცხნიდან მეორე) და ინჟინერი მერაბ გახარია (მარცხნიდან მესამე), რომლებიც ესაუბრებიან ბელორუსიის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ჰიდროსამშენებლო ფაკულტეტის სტუდენტებს კენიელ კიბი ოოლს, მავრიტანიელ ბაჰულდ ბაბა ამმედსა და გვინეის ყურის პრინსიპის კუნძულიდან ჩამოსულ ბერიერუ ვიეგაშ ალბერტინა სან-ტომეს; ამწის რადიოოპერატორი, კომუნისტური შრომის დამკვრელი, კომკავშირელი ნატალია კონშინა; უნიკალური თაღოვანი კაშხალის ხედი.

შ. აივაზოვის ფოტო. (საინფორმის ფოტოქრონიკა).

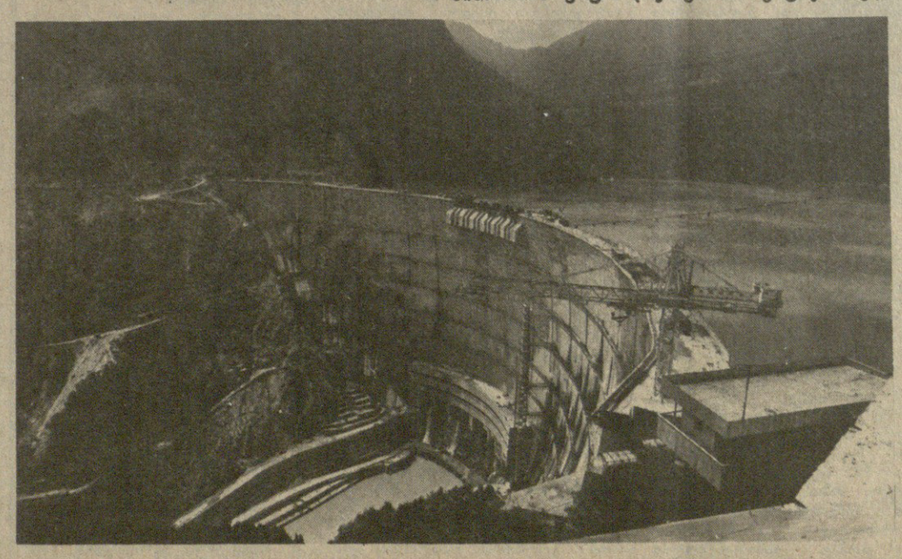

მიზანი: მშვიდობიანი გარჯა

ანგარიში გაეწიოს საღ აზრს!

ჩვენ, სამამულო ომის ვეტერანებმა, რომლებმაც საკუთარი მწარე გამოცდილებით ყველაზე უკეთ ვიცით, თუ რა აუწერელი უბედურება მოაქვს სისხლისმღვრელ შეტაკებებს კაცობრიობისათვის, დიდი გულისყურით მოვისმინეთ ამხანაგ მიხეილ სერგის ძე გორბაჩოვის განცხადება ცენტრალური ტელევიზიით და კანონიერი სიამაყის გრძნობით განვიმსჭვალეთ პარტიის ლენინური საგარეო პოლიტიკის კურსისადმი.

ამერიკის შეერთებული შტატების მხედრიონმა არ უნდა დაავიწყოს წარსულის გაკვეთილები. ამერიკელი ინპერიალისტები გონს უნდა მოეგონ, დაუყოვნებლივ შეწყვიტონ ბირთვული ექსპერიმენტები, ანგარიში გაუწიონ საღ აზრს.

ორმოციან წლებში ჩვენ მოკავშირეები ვიყავით ფაშიზმის წინააღმდეგ საერთო ბრძოლაში. ამიტომ უფროს თაობას განსაკუთრებით გვტკივნს გულს, როცა ვხედავთ, რომ ამერიკის ადმინისტრაციას არ სურს საქმით უპასუხოს საბჭოთა კავშირის სამშვიდობო ინიციატივებს, რომელთა მიზანია მშვიდობის დამკვიდრება პლანეტაზე და მასობრივი მოსპობის იარაღის წარმოების შეწყვეტა.

ახლა სიტყვა მსოფლიოს ხალხებს ეკუთვნის. ომის გამჩაღებლები უნდა აილაგმონ.

შ. ჩილაჩავა,
საბჭოთა კავშირის გმირი, საკავშირო მნიშვნელობის პერსონალური პენსიონერი.

საბჭოთა ტელევიზიით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მ. ს. გორბაჩოვის განცხადებასთან დაკავშირებით რესპუბლიკაში 5 სექტემბერს ეწყობა ერთიანი პოლიტდღე თემაზე: **„რეალიზმის, მშვიდობისა და თანამშრომლობის პოლიტიკას — საყოველთაო-სახალხო მხარდაჭერა შეუპოვარი შრომით, სახელმწიფო გეგმებისა და სოციალისტური ვალდებულებების შესრულებით, დისციპლინის განმტკიცებით, დიდი სახოგადოებრივი აქტიურობით“.**

სამშობლოს დამცველთა ამოცანა

ჩვენი სამშობლოს სამხრეთი საზღვრების დამცველებს საბჭოთა ტელევიზიით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მ. ს. გორბაჩოვის განცხადება მიაჩნიათ დიდმნიშვნელოვან პოლიტიკურ დოკუმენტად, რომელშიც პარტია კვლავ გვევლინება პლანეტაზე მტკიცე, სამართლიანი მშვიდობის მგზნებარე დამცველად, ხაზგასმით აღინიშნა მიტინგზე, რომელიც გაიმართა ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის შტაბში. მიტინგში მონაწილეობდნენ შტაბისა და სამმართველოების გენერლები, ოფიცრები და მუშა-მოსამსახურეები.

ორატორებმა გენერალ-მაიორმა ვ. კოვალიოვმა, პოლკოვნიკებმა ვ. ბორისოვმა და ვ. ნიკულინმა, დიდი სამამულო ომის მონაწილემ, ფრონტელმა პოლიტმუშაკმა, გადამდგარმა პოლკოვნიკმა კ. ლედნიოვმა და სხვებმა თქვეს, რომ ამიერკავკასიელი მეომრები მხურვალედ იწონებენ და ერთსულოვნად უჭერენ მხარს სსრ კავშირის ახალ სამშვიდობო ინიციატივებს. მაგრამ ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის მესვეურნი ალიერებენ გამალებულ შეიარაღებას, სულ უფრო აქტიურად ემზადებიან „ვარსკვლავეთის ომებისათვის“, ამწვავებენ დაძაბულობას მსოფლიოს ხან ერთ, ხან მეორე რაიონში. ამიტომ, ხაზგასმით აღინიშნა მიტინგზე, საბჭოთა შეიარაღებული ძალების, ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის მეომრების წინაშე რთული და პასუხსაგები ამოცანები დგას. მათ უნდა უზრუნველყონ კარგი საბრძოლო მზადყოფნა, ჰქონდეთ უნარი, რომ დაუყოვნებლივ მოიგერიონ ყოველი აგრესორი, თუ იგი ხელყოფს ჩვენს სამშობლოს და სოციალისტურ ბანაკში ჩვენს მოკავშირეებს.

დღეს, სწავლების ზაფხულის პერიოდის დამამთავრებელ ეტაპზე, ამიერკავკასიელი მეომრები საკონტროლო და ჩათვლითს სროლაზე, საბრძოლო მანქანების ტარების მეცადინეობაზე, ტაქტიკურ წვრთნაზე წარმატებით აბარებენ საბრძოლო სიმწიფის გამოცდას. პარტიისადმი მათი არმოული პატაკი — ეს არის პასუხი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის განცხადებაზე, მტკიცე გადაწყვეტილება — შეასრულონ ვალდებულებანი სოციალისტური შეჯიბრებისა, რომელიც მიმდინარეობს დევიზით „სკკპ XXVII ყრილობის გადაწყვეტილებებს შევასრულებთ, საიმედოდ დავიცავთ სოციალიზმის მონაპოვრებს!“.

მიტინგის მონაწილეთა წინაშე გამოვიდა ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი გენერალ-პოლკოვნიკი კ. ა. კოჩეტოვი.

ვინ მოიპოვებს „კომუნისტის“ ვიმპელს?

მოწადინებას შველა ახლაც შეუძლია

ფლეულს, როცა გვაღვა მძვინვარებს, წითელწყაროს რაიონის სოფელ ჯაფარიძის კოლმეურნეობას არც უხვი და არც წვნიანი საკვების დამზადება არ გასჭირვებია, იმდენი სენაჟი, თივა და ნამჯა დააგროვა, რომ პირუტყვს წლითიწლობამდე გამოსაკვებად ეყოფა. ზოგი სახის საკვები კი მოსჭარბდება კიდეც. მაგალითად, 2.800 ტონის ნაცვლად 3.500 ტონაზე მეტი სენაჟი ჩაიდო, თივაც საგეგმოს აღემატება. ჯაფარიძელები ძირითადად სარწყავი მოყვანილი ბალახებსა და სიმინდის მწვანე მასას ასილოსებენ. აქაურებს ბარკვეული ფართობი მდინარე ალაზნის პირას აქვთ, მაგრამ ალაზანი მარტო მათთვის არავის უჩუქებია. არც ამ რაიონის სხვა კოლმეურნეობებისათვის აუკრძალავთ ალაზნის წყლით სარგებლობა. ვინც იციას მისი მადლი, იყენებს კიდეც.

კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, სოციალისტური შრომის გმირმა ნ. ყოჩიაშვილმა გვითხრა: — მადლობა ალაზანი და მისი სიკეთე. გონივრულად გამოიყენეს ჩვენმა მექანიზატორებმა ლერი ყოჩიაშვილმა, ზიტო ჩუბინიძემ, ვლადიმერ ბოსტაშვილმა, ამირან ხუციშვილმა, მემცენარეობის უგანრიგო ბრიგადის ხელმძღვანელმა უშანგი ლეკაშვილმა. ისინი არც სიცხეს, არც სიცივეს, არც სხვა რამ სიძნელეს ეპუებიან. სამჯერ მოვრწყეთ იონჯის ნათესები „მილარზე“. ამის წყალობით ზოგან სამჯერ, ზოგან კი ოთხჯერ გავითიბეთ ბალახი. ჩვენს მეწველ საქონელს ზამთარ-ზაფხულს მწვანე მასა არ მოჰკლებია. კოლმეურნეობას ამ გვალვასა და ბაჭირეებში ერთი ბღუჯა ნამჯაც არ დაუკარგავს.

ამას წინათ რაიონულმა გაზეთმა „ახალმა შირაქმა“ გააკრიტიკა სოფელ გამარჯვების კოლმეურნეობა იმის გამო, რომ ჩამორჩა უხეშში და წვნიანი საკვების დამზადებაში. გათიბული ბალახი კი დიდხანს ეყარა ღია ცის ქვეშ. დაკარგა ყუათიანობა. ჭიანურდებოდა ნამჯის შეგროვება-დაზვინვა.

ეს და რაიონში საკვებწარმოების შეფერხების სხვა ფაქტები პარტიის რაიკომის ბიუროს მსჯელობის საგანი გახდა. მაგრამ ყველა მეურნეობაში საჭირო დასკვნა როდი ჭამოიტანეს კრიტიკიდან. დღესაც დიდძალი ნამჯა ყრია სოფელ წითელწყაროს ლენინის სახელობის, ნაწილობრივ ოზაანის და სხვა ცოლმეურნეობების მინდვრებში. რაიონში კი 40 ათასი ტონის ნაცვლად 20.500 ტონა ნამჯა არის ფერმებთან მიტანილი.

უკეთესი მდგომარეობა სენაჟის დამზადებაში. ამ საქმეში მეურნეობებს დაეხმარნენ მუშა-მოსამსახურეები, მოსწავლე ახალგაზრდობა. ფართოდ გაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება კოლმეურნეობებსა და ბრიგადებს შორის. გამარჯვებულებს ახალისებდნენ გარდამავალი დროშებით, ვიმპელებით, ფასიანი საჩუქრებით, ფულადი ჯილდოებით. ამის მეოხებით სულ რაღაც სამი კვირის განმავლობაში 35.000 ტონა სენაჟი ჩაიდო, რაც საგეგმოზე გაცილებით მეტია.

დასანანია ის, რომ ეს ტემპი ზოგიერთ მეურნეობაში შენელდა. სოფლების ოზაანის, გამარჯვების, ქვემო ქედის ცოლმეურნეობებს საგეგმოს ნახევარზე ნაკლები თივა, ნამჯა, სილოსი აქვთ მომარაგებული. ამას მარტო გვალვას ვერ დავაბრალებთ. მით უმეტეს ჯაფარიძელების მაგალითი ადასტურებს, რომ თუ მოიწადინებ, უამინდობის გამკლავებასაც შეძლებ.

ვლ. მჟელიშვილი.
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

სამშობლოს მთავარი

კაპიტალიზაციორია ინფორმაციის ინდუსტრია

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ძირითად მიმართულებებში ნათქვამია, რომ პარტიის ეკონომიკური სტრატეგიის უმთავრესი მიზანი იყო და არის ხალხის ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის განუხრელი ამაღლება. უახლოეს მომავალში ამ მიზნის რეალიზაცია მოითხოვს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ტემპის დაჩქარებას, წარმოების ყოველმხრივ ინტენსიფიკაციისა და ეფექტიანობის გადიდებას მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის ბაზაზე.

სკკპ XXVII ყრილობის მიერ დასახული მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარება შეუძლებელია, თუ არ გადაიჭრა შემდეგი სამი პრობლემა.

პირველი მათგანი უკავშირდება საინჟინრო-ტექნიკური და სამეცნიერო-კვლევის დარგში არსებული მდგომარეობის კარდინალურ შეცვლას, სამეცნიერო და საინჟინრო შრომის საზოგადოებრივი აღიარების გადიდებას, მასში შემოქმედებითი საწყისების გაძლიერებას... ყველაზე არსებითია მათი შრომის ანაზღაურებისა და სტიმულირების ზრდა.

გათვალისწინებულია გაიზარდოს პრემიების როლი მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებისათვის. პრემიებისა და მატერიალური წახალისების ფონდებში ასარიცხების ოდენობა უფრო მჭიდროდ უნდა დაუკავშირდეს სახალხო მეურნეობაში მიღებული ეფექტის სიდიდეს, შესრულებული სამუშაოების მნიშვნელობას, ნამუშევრების შესრულებისა და წარმოებაში მათი შედეგების დანერგვის ვადების შეცირებას. მატერიალური სტიმულირების ამ ძლაერი ბერკეტის ობიექტურად და სწორად გამოყენებისათვის მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, რომ საწარმოების, გაერთიანებებისა და საერთოდ სამინისტროების კარგი მუშაობის ერთ-ერთ მთავარ კრიტერიუმად მივიჩნიოთ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებიმ, უმაღლესი მსოფლიო დონის შესაბამისი ახალი ტექნიკისა და ტექნოლოგიის შექმნით და სახალხო მეურნეობაში დანერგვით მიღებული ეკონომიკური ეფექტის ხვედრითი წილი საერთო საფინანსო-სამეურნეო ბალანსში.

აღნიშნული პრობლემის გადაწყვეტა დირექტიული ხასიათისაა და მისი გადაჭრა უნდა ეყრდნობოდეს სწორ მეცნიერულ რეკომენდაციებსა და წინადადებებს.

მეორე საკითხია სახალხო მეურნეობაში მოწინავე ტექნოლოგიებისა და ახალი გადაწყვეტილებების გამოყენების მასშტაბების ზრდა. პარტია მიგვითითებს, რომ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის კატალიზატორია მიკროელექტრონიკა, გამოთვლითი ტექნიკა და ხელსაწყოთმშენებლობა, ინფორმატიკის მთელი ინდუსტრია. ბევრი რამ დამოკიდებულია არა მარტო ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანების გამოშვების ზრდაზე, არამედ სახალხო მეურნეობაში მათს ეფექტიან გამოყენებაზე.

რატომ დაიყენა ცხოვრებამ ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარების აუცილებელ პირობად გამოთვლითი ტექნიკისა და, საერთოდ, გამოყენებითი მეცნიერების ფართოდ გამოყენების საკითხი? პასუხი ამ კითხვას ერთი აქვს. სახალხო მეურნეობის თანამედროვე ეკონომიკა ძალზედ რთული, უწყვეტად განვითარებადი სისტემაა. მთელი ეკონომიკისა და ცალკეული მისი რგოლების მართვა რთული ხდება ამის გამო, რომ იგი არის როგორც უწყვეტი, ასევე დისკრეტული, შეფთხვევითი — ასევე დეტერმინისტული, დინამიკური — ამავე დროს სტატიკური, სტაციონარული — ასევე არასტაციონარული. აქვს გარკვეული ავტონომიაც და დამოკიდებულია გარე საზოგადოებრივი განვითარების კანონებზეც. ასეთი სისტემის აღეკვატურად აღმწერი მათემატიკური მოდელის შექმნა, რომელიც თავისი სირთულით შეიძლება გავუტოლოთ რომელიმე პლანეტაზე ადამიანის გაფრენას, შეუძლებელია გამოთვლითი ტექნიკისა და თანამედროვე მათემატიკური მეთოდების გამოუყენებლად.

ექსპერიმენტი და სინამდვილე

ძვაკუთხედია აგრომრეწვი

ჩვენი ქვეყნის მასშტაბით მეჩაიეობისა და სხვა სუბტროპიკული კულტურების გავრცელების ძირითადი ბაზა საქართველოშია.

ამჟამად, ჩაისა და ციტრუსების ვარგისი პირველი და მეორე კატეგორიის მიწები თითქმის მთლიანად ათვისებულია. ამის გამო ამ კულტურების ახალ პლანტაციებს ტრადიციული ტექნოლოგიის მიხედვით ძირითადად ნაჭაობარ და სხვა დაბალი კატეგორიის მიწებზე აშენებენ. ამიტომ არც თუ იშვიათად გაწეული კაპიტალური დაბანდებები ვერ იძლევა სასურველ ეკონომიკურ ეფექტს. ამას ადასტურებს კიდეც კოლხეთის ზონის ხუთ რაიონში 1975-1984 წლებში ჩაის ახალი პლანტაციების გაშენებისა და ძველის ჩამოწერის ფაქტობრივი მონაცემები. ამ წლებში ცხაკაიას, ხობის, ზუგდიდის, გალის და ლანჩხუთის რაიონებში გაშენდა 3.924 ჰექტარი ჩაის პლანტაცია, მათ შორის კოლხეთის დაბლობზე — 2.488 ჰექტარი. ამავე წლებში სხვადასხვა მიზეზების გამო ჩამოიწერა 2.331 ჰექტარი ჩაის პლანტაცია; მათ შორის 1.083 ჰექტარი — კოლხეთის დაბლობზე. ჩაის პლანტაციის საკმაოდ დიდი ნაწილი ამჟამად ჩამოსაწერია.

გარდა ამისა, ბიოლოგიური ხანგაზრდოვნების გამო ჩაის პლანტაციების მნიშვნელოვან ნაწილში კარგახანია მოსავლიანობა ერთობ კლებულობს. ასეთ დროს საჭიროა პლანტაციები განვაახლოთ. ჩაის პლანტაციებისა და ციტრუსების ბაღების დიდ ნაწილს სერიოზულად აზიანებს ნიადაგის დაჭაობება, ორგანული და მინერალური სასუქების არარაციონალური გამოყენება, არასწორი ირრიგაცია და საერთოდ მოვლა-მოყვანის პროგრესული ტექნოლოგიის ელემენტების დარღვევა. ამის გამო ბევრგან საკმაო მოსავალს ვერ ვიღებთ. ყოველივე ამის შედეგად თანდათანობით მცირდება წარმოებული პროდუქციის ოდენობა, იზრდება მისი თვითღირებულება და უარესდება ხარისხი.

რა არის საჭირო იმისათვის, რომ ეს ნაკლოვანებები თავიდან ავიცილოთ?

ამ კულტურების მოვლა-მოყვანის საქმეში აუცილებელია ძირეულად შეიცვალოთ სტრუქტურული მიდგომა, საჭიროა ყურადღება გადავიტანოთ ეფექტიანობაზე, საბოლოო შედეგებზე, ანუ სხვანაირად რომ ვთქვათ, საწარმოო ფონდების გაფართოებიდან უნდა გადავიდეთ ამ ფონდების განახლებაზე, არსებული პლანტაციების რეკონსტრუქციაზე, მივაღწიოთ იმას, რომ ყველგან იყოს უხვმოსავლიანი ჩაის პლანტაციები და ციტრუსის ბაღები. მხოლოდ ასეთ შემთხვევაში იქნება შესაძლებელი შედარებით მცირე კაპიტალური დანახარჯებით ოპტიმალურ ვადებში სრულდებოდეს პროგრესული ტექნოლოგიის ყველა ელემენტი, იზრდებოდეს პროდუქციის წარმოება, მცირდებოდეს მისი თვითღირებულება და დანაკარგები.

ამ პროგრამის მატერიალიზაციისათვის ჩვენმა მეცნიერებმა ეკონომიკური ანალიზის არსებული მეთოდები თანამედროვე პირობებში უკვე არასაკმარისია ეკონომიკის შემდგომი სრულყოფისათვის. წინა პლანზე დგება სამეურნეო საქმიანობის პერსპექტიული ეკონომიკური ანალიზი და მისი მეთოდების გამოყენება. სასაქონლო პროდუქციის წარმოების, თვითღირებულებისა და მოგების გეგმების შესრულების მართვის, ანალიზისა და კონტროლის სისტემების შექმნა წარმოუდგენელია **პერსპექტიული ანალიზის** საკითხების გამოუყენებლად: სამეურნეო საქმიანობის პროგნოზირება, პერსპექტიული გეგმების მეცნიერული დასაბუთება და გეგმის მოსალოდნელი შესრულების შეფასება.

კომუნისტური პარტია დიდ ყურადღებას აქცევს ფინანსების დარგში პერსპექტიული გეგმების შედგენას. ცნობილია, რომ დგება სახალხო მეურნეობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმები, მაგრამ არ დგება ბიუჯეტის პერსპექტიული ხუთწლიანი გეგმები, რაც თავის მხრივ გარკვეულ სიძნელეებს ქმნის სახალხო მეურნეობის დაფინანსების საქმეში. საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტთან არსებული სახალხო მეურნეობის ეკონომიკის, დაგეგმვისა და მართვის სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტში შემუშავებული მათემატიკური მოდელი საფუძველს გვაძლევს განვახორციელოთ ფინანსების პერსპექტიული დაგეგმვა, მოგებისა და თვითღირებულების გეგმების შესრულების პროგნოზირება, მართვა და კონტროლი.

თუ სახალხო მეურნეობის ეკონომიკის ასეთი ლოკალური ხასიათის ამოცანების გადაწყვეტაში წარმატებით შეიძლება იყოს გამოყენებული თანამედროვე მათემატიკური მეთოდები, უკვე გლობალურ ხასიათის ამოცანების გადაწყვეტად საჭირო იქნება მართვის ინტუიციური, ევრისტიკულ მეთოდებსაც მივმართოთ. ამრიგად, ცხადი ხდება, თუ რამდენად აქტუალურია მართვის თანამედროვე მათემატიკური მეთოდების გამოყენება და დანერგვა სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა სფეროში.

ცნობილია, რომ ფუნდამენტური მეცნიერული კვლევის შედეგების დანერგვა დიდ წინააღმდეგობებთან არის დაკავშირებული. მიზანშეწონილი იქნება, თუ დარგობრივ კვლევითს ინსტიტუტებში, მსხვილ საწარმოებსა და გაერთიანებებში შეიქმნება ისეთი დანაყოფი (ერთეული), რომელიც პასუხს აგებს მეცნიერული კვლევის შედეგების დანერგვისათვის, მისი დაფინანსება უნდა ხდებოდეს ახალი ტექნიკის დანერგვით მიღებული ეკონომიის ხარჯზე.

მესამე საკითხი კადრებს და მოსახლეობის საკითხი? პასუხი ამ კითხვას ერთი აქვს. სახალხო მეურნეობის თანამედროვე ეკონომიკა ძალზედ რთული, უწყვეტად განვითარებადი სისტემაა. მთელი ეკონომიკისა და ცალკეული მისი რგოლების მართვა რთული ხდება იმის გამო, რომ იგი არის როგორც უწყვეტი, ასევე დისკრეტული, შეფთხვევითი — ასევე დეტერმინისტული, დინამიკური — ამავე დროს სტატიკური, სტაციონარული — ასევე არასტაციონარული. აქვს გარკვეული ავტონომიაც და დამოკიდებულია გარე საზოგადოებრივი განვითარების კანონებზეც. ასეთი სისტემის აღეკვატურად აღმწერი მათემატიკური მოდელის შექმნა, რომელიც თავისი სირთულით შეიძლება გავუტოლოთ რომელიმე პლანეტაზე ადამიანის გაფრენას, შეუძლებელია გამოთვლითი ტექნიკისა და თანამედროვე მათემატიკური მეთოდების გამოუყენებლად.

კატალიზატორია ინფორმაციის ინდუსტრია

ეკონომიკური ანალიზის არსებული მეთოდები თანამედროვე პირობებში უკვე არასაკმარისია ეკონომიკის შემდგომი სრულყოფისათვის. წინა პლანზე დგება სამეურნეო საქმიანობის პერსპექტიული ეკონომიკური ანალიზი და მისი მეთოდების გამოყენება. სასაქონლო პროდუქციის წარმოების, თვითღირებულებისა და მოგების გეგმების შესრულების მართვის, ანალიზისა და კონტროლის სისტემების შექმნა წარმოუდგენელია **პერსპექტიული ანალიზის** საკითხების გამოუყენებლად: სამეურნეო საქმიანობის პროგნოზირება, პერსპექტიული გეგმების მეცნიერული დასაბუთება და გეგმის მოსალოდნელი შესრულების შეფასება.

კომუნისტური პარტია დიდ ყურადღებას აქცევს ფინანსების დარგში პერსპექტიული გეგმების შედგენას. ცნობილია, რომ დგება სახალხო მეურნეობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმები, მაგრამ არ დგება ბიუჯეტის პერსპექტიული ხუთწლიანი გეგმები, რაც თავის მხრივ გარკვეულ სიძნელეებს ქმნის სახალხო მეურნეობის დაფინანსების საქმეში. საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტთან არსებული სახალხო მეურნეობის ეკონომიკის, დაგეგმვისა და მართვის სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტში შემუშავებული მათემატიკური მოდელი საფუძველს გვაძლევს განვახორციელოთ ფინანსების პერსპექტიული დაგეგმვა, მოგებისა და თვითღირებულების გეგმების შესრულების პროგნოზირება, მართვა და კონტროლი.

ქვეყნის სახალხო მეურნეობის წინაშე დასახული ამოცანების გადაწყვეტა მოითხოვს მეცნიერების კომპლექსურ მიდგომას. ეკონომისტებისა, ინჟინრებისა და მათემატიკოსების ერთობლივი შრომა ყველაზე მეტად დღეს არის საჭირო. მაგრამ, სამწუხაროდ, ისინი ერთმანეთის სპეციალობებში ნაკლებად ერკვევიან და არც ჩანს მათი დიდი სურვილი მომავალში ამ ნეგატიური ტენდენციის დაძლევისა. ეს განსაკუთრებით შეიძლება ითქვას ჩვენი რესპუბლიკის მასშტაბით. ხშირად ეწყობა საკავშირო სამმართველოები და კონფერენციები მათემატიკური ეკონომიკის თანამედროვე პრობლემებზე და ამ საქმეში ქართველ მეცნიერთა წვლილი და მონაწილეობაც კი ძალზე მოკრძალებულია. გაუმჯობესებას მოითხოვს იმ კადრების მომზადების, გადამზადებისა და განაწილების არსებული სისტემა, რომლებიც უნდა იცნობდნენ თანამედროვე ეკონომიკურ-მათემატიკურ მეთოდებს და მზად იყვნენ პრაქტიკულად გამოიყენონ გამოთვლითი ტექნიკის თანამედროვე საშუალებანი. დღეს შეუძლებლად მიგვაჩნია ეკონომისტმა და ინჟინერმა გაიღოს თავისი შესაძლებლობის მაქსიმუმი მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების საქმეში, თუ ისინი არ იცნობენ გამოთვლითი ტექნიკისა და გამოყენებითი მათემატიკის თანამედროვე მეთოდებს. ამ მხრივ გარდაქმნას მოითხოვს განსაკუთრებით ეკონომიკური სწავლების საქმე.

ქვეყანაში უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების გარდაქმნის ძირითად მიმართულებაში ნათქვამია, რომ ეკონომისტთა მომზადებაში უნდა უზრუნველყოთ ის, რომ მათში ორგანულად იყოს შეხამებული პოლიტიკურ-ეკონომიკური განათლების მაღალი დონე და ეკონომიკის კონკრეტულ მიმართულებათა ღრმა ცოდნა, მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში ფართო თვალთახედვა, უნარი—იყენებდნენ სამეურნეო სიტუაციებისა და გადაწყვეტილებების მათემატიკური მოდელირების მეთოდებს. ამ მიზნით ხომ არ იქნება მიზანშეწონილი უნივერსიტეტში საინჟინრო-ეკონომიური ფაკულტეტის ნაცვლად (ან მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტზე, როგორც სპეციალობა) გვქონდეს მათემატიკური ეკონომიკის ფაკულტეტი, რომლის კურსდამთავრებულები დაუფლებულნი იქნებიან სოციალისტური წარმოების ოპტიმიზაციის მეთოდებს და, საერთოდ, წარმოების ორგანიზაციის მართვისა და დაგეგმვის მათემატიკურ მეთოდებს? ცხადია, მარტო მოხდენილი სახელწოდება საქმეს ვერ უშველის, თუ არსებულმა სასწავლო პროგრამამ არ განიცადა ძირეული გარდაქმნა დღევანდელ მოთხოვნასთა შესაბამისად. ყოველივე ამის გადაწყვეტა მომავლის საქმეა და ერთი ხელის დაკვრით ვერ მოხდება. მაგრამ დღეს ვართ ვალდებული გარდავიქმნათ ისე, რომ ვიფიქროთ მომავალში იმ დიდი მეცნიერული წვლილის კიდევ უფრო გაფართოებასა და პრაქტიკულ გამოყენებაზე, რომელიც გამოჩენილმა საბჭოთა მათემატიკოსებმა შეიტანეს ეკონომიკური მეცნიერების განვითარების საქმეში.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარება წარმოუდგენელია, თუ ღრმა ცვლილებები არ განიცადა კადრებთან მუშაობის ინსტიტუტმა. ამჟ. მ. ს. გორბაჩოვი მიგვითითებს, რომ „უნდა გავაძლიეროთ მომთხოვნელობა ჩვენი ეკონომიკური და სამეურნეო კადრებისადმი. არ უნდა დავაყოვნოთ, არ უნდა ველოდოთ, რადგან მოსამზადებელი დრო არ დაგვრჩა, იგი წარსულმა ამოწურა“. დღეს პარტია ასე აყენებს საკითხს: ის, ვისაც არ შეუძლია მხარი აგვიბა ახლებურ მუშაობაში, გზიდან უნდა ჩამოგვცილდეს.

განა შეიძლება ახლებურ მუშაობაზე ლაპარაკი იმ საწარმოსა თუ დაწესებულებაში, რომლის ხელმძღვანელი უნდება არაფრისმაქნისი თანაბრების მოწვევასა და ქაღალდების კორიანტელის შექმნას და მოსმენაც არ უნდა დრომოჭმული, ძველი მეთოდებისა და ტექნოლოგიების შეცვლაზე, სწავლების ახალი პროგრამებისა და ფორმების დანერგვაზე.

საქართველოს კომპარტიის XXVII ყრილობაზე აღინიშნა ხელმძღვანელთა, გაერთიანებებისა და საწარმოების დირექტორთა ის პოზიცია, რომლებიც გზას უხსნიან არასაკმარისად კვალიფიციურ და საკუთარი ცხოვრებისეული პოზიციების არმქონე მუშაკებს. მათ კარგად იციან, რომ ასეთი მუშაკები ნაკლებ წინააღმდეგობას უწევენ ყოველგვარ გადახრებს და თავს მშვიდად გრძნობენ, ასეთი ხელმძღვანელები სამწუხაროდ, კადრების დინდობის წყაროს სათავეს წარმოადგენენ. თუ გვინდა ეფექტიანად ვებრძოლოთ „სამსახურებრივ უსუსურობას“, რაც მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ერთ-ერთ მუხრუჭად მიგვაჩნია, უკომპრომისო ბრძოლა უნდა გამოვუცხადოთ ხელმძღვანელის სავარძელში კაცს, რომელსაც აშკარად სხვისი ადგილი უკავია.

უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ უაღრესად დაბალ დონეზეა ეკონომიკურ-მათემატიკური მეთოდების პროპაგანდა სამეურნეო ხელმძღვანელ კადრებს შორის. ჩვენ შორს ვართ იმ აზრისაგან, რომ ისინი პირადად წყვეტდნენ მოდელირების საკითხებს ან, ვთქვათ, ადგენდნენ გამომთვლელ მანქანაზე პროგრამას, მაგრამ იმის ცოდნა, თუ რა უნდა მოვითხოვოთ ამ მეთოდისაგან, მათემატიკოს-ეკონომისტებისაგან და გამოთვლითი ტექნიკისაგან, დღეს უნდა იცოდეს საწარმოს, გაერთიანების თუ უწყების ყველა ხელმძღვანელმა. სანამ ეს საკითხი არ გადაიჭრება, მეცნიერებს მათთან საერთო ენის გამონახვა გაუჭირდებათ და მუშაობა კვლავ ძველებურად წარიმართება. ვფიქრობთ, ამ მხრივ კარგი იქნებოდა ხელმძღვანელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და სათანადო ატესტაციის გავლის შემდეგ მათი ხელმძღვანელ თანამდებობებზე დატოვება.

მოდელირებისა და პროგნოზირების მეთოდების შემუშავება და მისი პრაქტიკული გამოყენების აუცილებლობა გამოწვეულია იმით, რომ ზოგიერთი შემთხვევითი პროცესის (ტექნოლოგიური, ეკონომიკური, ბიოლოგიური და სხვ.) მომავალი მნიშვნელობა ჩვენთვის უცნობია, მაგრამ მისი ცოდნა გვჭირდება დღეს სათანადო ობიექტური გადაწყვეტილებების მისაღებად. რაოდენ პარადოქსულადაც უნდა მოგვეჩვენოს, ყველაზე სრულყოფილი სისტემის პროგნოზის მნიშვნელობაც კი შეიძლება მხოლოდ შემთხვევით დაემთხვეს ზუსტად ობიექტის ფაქტობრივი რიცხვითს მნიშვნელობას მომავალში. ეს განსაკუთრებით კარგად უნდა ახსოვდეს სამეცნიერო თემის დამკვეთი ორგანიზაციისა თუ უწყების ხელმძღვანელს, რაღგანაც ხშირად იგი არის დამკვეთსა და შემსრულებელს შორის უკმაყოფილების მიზეზი. ფ. ენგელსი ამბობს: „თუ ჩვენი წანამძღვრები სწორია და თუ ჩვენ სწორად ვიყენებთ მათ მიმართ აზროვნების კანონებს, მაშინ შედეგები უნდა შეესაბამებოდეს სინამდვილეს... მაგრამ, სამწუხაროდ, ამას არასოდეს არა აქვს ადგილი ან აქვს ადგილი სრულიად მარტივი ოპერაციების დროს“.

მოდელირებისა და პროგნოზირების სხვადასხვა პრობლემას ეძღვნება ფუნდამენტური ხასიათის უამრავი მეცნიერული ნაშრომი როგორც ჩვენთან, ისე საზღვარგარეთ. მაგრამ ჯერჯერობით არ არსებობს ერთიანი მეთოდოლოგია, რომელშიც განზოგადებული და გადმოცემული იქნებოდა მოდელირებისა და პროგნოზირების ძირითადი ხერხები და მეთოდები მეცნიერების სხვადასხვა სფეროში მათი ინჟინრული გამოყენებისათვის.

მიზანშეწონილი იქნება მეცნიერებათა აკადემიის სისტემაში ან შეიძლება მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტში, რომელსაც აქვს გამთვლელითი ცენტრი, შეიქმნას ისეთი საბეჭდავი დანაყოფი 6-8 სშტატო ერთეულით (ეკონომისტები, გამოთვლითი მათემატიკის სპეციალისტები), რომელიც იმუშავებს მიღებული ფუნდამენტური კვლევის შედეგების პრაქტიკულ გამოყენებაზე სახალხო მეურნეობის მართვის სხვადასხვა სფეროში და ამით ეს დანაყოფი გახდება გამოთვლითი ტექნიკის გამოყენებისა და საერთოდ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ერთ-ერთი თეორიულ-ტექნიკური ბაზა რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ტემპი მოუწოდებს ეკონომისტებს, ინჟინრებსა და მათემატიკოსებს მზად იყვნენ იკისრონ მეცნიერულ-მეთოდოლოგიური მუშაობის მძიმე ტვირთი, განსაზღვრონ, თუ რომელი ფუნდამენტური მეცნიერული კვლევის შედეგია საჭირო პრაქტიკული დანერგვისა და შემდეგი პერსპექტიული მუშაობისათვის.

ო. პეტრიაშვილი,
საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტთან არსებული სახალხო მეურნეობის ეკონომიკის, დაგეგმვისა და მართვის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სექტორის გამგე, ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი.

ზ. ფირანაშვილი,
საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის კიბერნეტიკის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, ფიზიკისა და მათემატიკის მეცნიერებათა კანდიდატი.

ბალჩებიდან დახლზე

გარდაბნის რაიონის თელეთის ექსპერიმენტულ საბჭოთა მეურნეობა-ტექნიკუმში მთელი დატვირთვით მუშაობს ბოსტნეულის კონვეიერი: ბოსტანი — დახლი. 66 ჰექტარი უკავია მეურნეობაში ბოსტნეულ კულტურებს. თელეთელები გვპირდებიან, რომ ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 950 ტონისა, საქართველოს დედაქალაქის სავაჭრო ქსელს მიაწვდიან 1100 ტონა პამიდორს. მოსავლის აღებაში მებოსტნეებს დიდად ეხმარებიან თელეთის ექსპერიმენტული ქარხნის კოლექტივის წევრები.

სურათზე: პამიდვრის გადაზიდვაზე თავი გამოიჩინა ტრაქტორისტმა გიორგი მაისურაძემ.

ი. დავითაშვილის ფოტო
(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ბოლოდროინდელი ინციდენტები

ბორჯომი. ბორჯომის ტურბაზის ტერიტორიაზე ბავშვებმა ბანაკობენ. ბანაკის ტერიტორიაზე ბავშვებს ბანაკის ხელმძღვანელი ბ. ბ. ბ. ... ...

ფაქტები • მოვლენები
ერთიანი ინფორმაციული ბიულეტენი

როცა თქმა სჯობს არათქმასა

ერთობითა და თანადგომით...

საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხ. გორგოძის ღია წერილის „ერთობითა და თანადგომით...“ გამოქვეყნებისთანავე — 1986 წლის 18 ივნისს გაზეთ „კომუნისტში“ გამოვეხმაურეთ მას, სადაც მკითხველს ვატყობინებდით, თუ რის გაკეთებას ვაპირებდით.

ამასწინათ კი ვაჭრობის სამინისტროს კოლეგიის წევრებმა სამმართველოებისა და განყოფილებების უფროსებთან ერთად დაწვრილებით განვიხილეთ ღია წერილი „ერთობითა და თანადგომით...“, რომელშიც სრულიად სამართლიანად არის აღნიშნული, რომ ჯერ კიდევ სუსტად წარმოებს ბრძოლა ვაჭრობის დარგში გავრცელებული შეკრთომელობის, ზომა-წონაში მოტყუების, სახელმწიფო ქონების დატაცებისა და სხვა ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ და წამოყენებულია წინადადებები მდგომარეობის გამოსასწორებლად.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1986 წლის ივლისის პლენუმზე, მკაცრად გაკვაკრიტიკეს იმის გამო, რომ დღემდე ვერ შეეძლოთ სამინისტროს აპარატის კადრების შემადგენლობის განმტკიცება. შემოწმებული და საქმის მცოდნე სპეციალისტებით. ამიტომ გადავწყვიტეთ უპირველეს ყოვლისა გადავსინჯოთ აპარატის პირადი შემადგენლობა და შევცვალოთ ის თანამშრომლები, რომლებიც ვერ იმსახურებენ ნდობას ან თავისი საქმიანი მონაცემებით და მომზადების დონით არ შეეფერებიან დაკავებულ თანამდებობას. მუშაობა ამ მიმართებით დაწყებული გვაქვს და წლეულს 1 ოქტომბრამდე დავამთავრებთ.

გარდა ამისა, სისტემის ოცდაორი ძირითადი სავაჭრო ორგანიზაციიდან, ადგილობრივ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებთან შეთანხმებით, ნახევარზე მეტში უკვე შევცვალეთ ხელმძღვანელები, 1986 წლის ბოლომდე დამთავრდება სავაჭრო ორგანიზაციების საკონტროლო-სარევიზიო სამსახურების და საბუღალტრო აღრიცხვის მუშაკების, აგრეთვე მატერიალურად პასუხისმგებელი პირების მთლიანი ატესტაცია; თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან მიღწეულია შეთანხმება ახალგაზრდა სპეციალისტების ვაჭრობის სამინისტროს განკარგულებაში გამოგზავნის შესახებ, შექმნილია ხელმძღვანელ კამუშაოზე დასაწინაურებელ პირთა რეზერვი, გადასინჯულია ნომენკლატურული თანამდებობების სიები, პარტიულ ორგანოებთან ერთად ვღებულობთ ზომებს რესპუბლიკური სამითუმო ბაზების კადრების შემადგენლობის განმტკიცება-გადახალისებისათვის და ა. შ.

1986 წლის 17 ივლისს გავმართეთ ვაჭრობის სამინისტროს კოლეგიის გაფართოებული სხდომა რესპუბლიკის საღირეკტივო, მაკონტროლებელი და აღმინისტრაციული ორგანოების პასუხისმგებელი მუშაკების მონაწილეობით, რომლზეც მოწვეული იყვნენ სავაჭრო ორგანიზაციების ხელმძღვანელები, კადრების მუშაკები, მთავარი ბუღალტრები, საკონტროლო-სარევიზიო სამსახურების და ვაჭრობის ორგანიზაციის განყოფილებების უფროსები.

კოლეგიის გაფართოებულმა სხდომამ განიხილა საკითხი. უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების. თათბაზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ მიღებული დადგენილების შესრულების უზრუნველყოფის ღონისძიებების შესახებ და დამტკიცდა კომპლექსური ღონისძიებების გეგმა. მოხსენებაში და კამათის მონაწილეთა გამოსვლებში მნიშვნელოვანი ადგილი დაეთმო აგრეთვე ღია წერილში წამოყენებული პრობლემების გადაწყვეტის პრაქტიკულ საკითხებს.

მიღებული დადგენილება ითვალისწინებს კადრებთან მუშაობის გარდაქმნის, ვაჭრობის ორგანიზაციის მკვეთრი გაუმჯობესების, ადმინისტრაციულ და სხვა მაკონტროლებელ ორგანოებთან კონტაქტების დამყარების, საკონტროლო-სარევიზიო სამსახურების საქმიანობის გაძლიერებისა და ეფექტიანობის გაზრდის, დისციპლინის განმტკიცების, ვაჭრობის მუშაკების მატერიალური და მორალური სტიმულირების სრულყოფის, შრომის, დასვენებისა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების და უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებასთან დაკავშირებული სხვა საკითხების გადაწყვეტის კონკრეტულ ღონისძიებებს და შესრულების ვადებს, რომელთა პრაქტიკული განხორციელებას განსაკუთრებული კონტროლი დაუწესეთ.

კოლეგიის გაფართოებულ სხდომაზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო აღრიცხვისა და შიდასაუწყებო კონტროლის მოწესრიგების, გაძლიერების და ეფექტიანობის გაზრდის, ხელმძღვანელი მუშაკების პერსონალური პასუხისმგებლობის და მომთხოვნლობის გაძლიერების საკითხებს.

უხეში დარღვევების ან ბოროტმოქმედების ფაქტების გამოვლენების ყველა შემთხვევაში ვაწყობდით საუწყებო მოკვლევას და უმკაცრეს ღონისძიებებს ვახორციელებთ არა მარტო კონკრეტული დამნაშავე პირების, არამედ იმ ხელმძღვანელი მუშაკების მიმართაც, რომელთა უკონტროლობამ, უპრინციპობამ და უმოქმედობამ განაპირობა ნეგატიური მოვლენების წარმოშობა.

გადაწყვეტილი გვაქვს უშრომელ შემოსავლის დაუპირისპიროთ და ვებრძოლოთ კეთილსინდისიერი შრომით მიღებული შემოსავლით, მივაღწიოთ შრომის დიდ ნაყოფიერებას, მატერიალური და მორალური სტიმულირების ახალი ფორმებისა და მეთოდების ფართო გამოყენებას. — სამინისტროს კოლეგიის და დარგობრივი პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთობლივი დადგენილებით შეიქმნა სპეციალური კომისია, რომელსაც დაევალა შეიმუშაოს და განახორციელოს ვაჭრობის მუშაკთა შრომის, საყოფაცხოვრებო და დასვენების პირობების გაუმჯობესების, აგრეთვე სხვა სოციალური საკითხების გადაწყვეტის კონკრეტული ღონისძიებები.

ᲒᲐᲜᲐᲒᲠᲫᲝᲜᲗ რა მ. ს. გორბაჩოვის განცხადების განმარტებას, სხვადასხვა ქვეყნის თვალსაჩინო პოლიტიკური და ხაზოგადო მოღვაწენი, პრესის ორგანოები აღნიშნავენ: საბჭოთა კავშირი ხაზს უსვამს, რომ საჭირო კონკრეტული მოქმედება ბირთვული კატასტროფის საფრთხისაგან კაცობრიობის ხსნისათვის და ამ მიზნით აყენებს ახალ სამშვიდობო ინიციატივებს. ახლა ვაშინგტონის ჯერია.

ᲕᲝᲚᲒᲝᲒᲔᲗᲘ

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ მორატორიუმის გახანგრძლივება ადასტურებს სსრ კავშირის დიდ პასუხისმგებლობას მსოფლიოსა და მთელი კაცობრიობის ბედისათვის, აღნიშნა პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის სეიმის მარშალმა, გაერთიანებული გლეხთა პარტიის მთავარი კომიტეტის თავმჯდომარემ რ. მალინოვსკიმ. მსოფლიოს ხალხებმა იციან და აფასებენ სოციალიზმისა და სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნების სამშვიდობო მისიას. რადგან დღემდე ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას პოზიტიური პასუხი არ გაუცია საბჭოთა ინიციატივაზე, საჭიროა პლანეტის მთელი მშვიდობისმოყვარე ძალების აქტიური მეცადინეობა გამალებული შეიარაღების ასალაგმავად.

ᲐᲨᲨ

ᲠᲔᲘᲒᲐᲜᲘᲡ ადმინისტრაციის უარი შეუერთდეს ბირთვული გამოცდის საბჭოთა მორატორიუმს, ეწინააღმდეგება ამერიკელი ხალხის ინტერესებსა და მისწრაფებებს. განაცხადა საზოგადოებრივი ორგანიზაციის — „ექიმები სოციალური პასუხისმგებლობისათვის“ — წარმომადგენელმა ს. ლონდემ. ამას მოწმობს თუნდაც ის ფაქტი, ხაზი გაუსვა მან, რომ ბირთეული გამოცდების აკრძალვას მიემხრო ამერიკის შეერთებული შტატების ადგილობრივი ხელისუფალთა 150-ზე მეტი ორგანო და კონგრესის ორივე პალატა. რეიგანის ადმინისტრაცია ტყუის, როცა ამტკიცებს, რომ შემოწმების საკითხი ძნელად გადასაჭრელი პრობლემაა. მორატორიუმზე რეიგანის ადმინისტრაციის უარის ნამდვილი მიზეზი ის არის, რომ ამერიკული გამოცდები ითვალისწინებენ საბჭოთა კავშირთან შედარებით ბირთვული უპირატესობის მიღწევას.

ᲙᲐᲜᲐᲓᲐ

ᲐᲮᲚᲐᲜᲓᲔᲚ ვითარებაში, როცა ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაცია მხოლოდ გაურკვევლად ბუტბუტებს, როცა საქმე ეხება შეიარაღებისადმი კონტროლს, განაცხადა კანადელ მეცნიერთა ავტორიტეტულმა ორგანიზაციამ „მეცნიერება მშვიდობისათვის“, კანადამ ხმა უნდა აიმაღლოს ბირთვული გამოცდების შეწყვეტის მხარდასაჭერად. ჩვენ ხელიდან არ უნდა გავუშვათ საბჭოთა წინადადებით შექმნილი შესაძლებლობა, მორატორიუმი უნდა გამოვიყენოთ ბირთვული გამოცდების საყოველთაო აკრძალვის გზად.

ᲘᲢᲐᲚᲘᲐ

ᲣᲓᲘᲓᲔᲡᲘ მნიშვნელობის ინიციატივა — ასე შეაფასა საბჭოთა კავშირის მიერ ბირთვული აფეთქებების ცალმხრივი მორატორიუმის გახანგრძლივება იტალიის მშრომელთა ქრისტიანული ასოციაციის ეროვნულმა პრეზიდენტმა დ. როზატიმ. მან უარყო დასავლეთის პრესის მტკიცება, თითქოს ეს საბჭოთა კავშირის „პროპაგანდისტული“ ნაბიჯია. უაზრობაა პროპაგანდისტულად მივიჩნიოთ საბჭოთა კავშირის ღონისძიებანი, რომელთა მიზანია შეიარაღების შემცირების მიზნით ამერიკის შეერთებულ შტატებთან დიალოგის საფუძვლების შექმნა. დ. როზატიმ გააკრიტიკა ამერიკის შეერთებული შტატების რეაქცია მორატორიუმის შესახებ საბჭოთა გადაწყვეტილებისადმი.

ᲙᲝᲚᲝᲜᲘᲐ

ᲙᲐᲪᲝᲒᲠᲘᲝᲒᲘᲡ გულწრფელი სიყვარულითა და მარქსიზმ-ლენინიზმის უკვდავი იდეალებისადმი უსაზღვრო ერთგულებით საბჭოთა კავშირმა მსოფლიოს წინაშე დააყენა ბირთვული გამოცდების აკრძალვის პრობლემა, განაცხადა კვიპროსის მშრომელთა პროგრესული პარტიის გენერალურმა მდივანმა ე. პაპაიოანუმ. მთელი კაცობრიობის ინტერესებისათვის ამერიკის შეერთებული შტატები ვალდებულია პოზიტიურად უპასუხოს საბჭოთა ინიციატივას, შეწყვიტოს ბირთვული გამოცდები და გზა გაუკაფოს ბირთვული იარაღის შემცირებას მის სრულ ლიკვიდაციამდე.

ᲘᲐᲞᲝᲜᲘᲐ

ᲐᲚᲬᲘᲗᲝᲗᲔᲑᲐᲡ იწვევს ვაშინგტონის პოზიცია, რომელიც ჯიუტად თავს არიდებს პოზიტიურ პასუხს სსრ კავშირის მოწოდებაზე და განაგრძობს ბირთვულ გამოცდებს, თქვა იაპონიის ბირთვული იარაღის აკრძალვის ეროვნული კონგრესის I გენერალური მდივნის მოადგილემ ჰ. ინოუემ. იაპონელი მშვიდობის მომხრენი გადაჭრით მოითხოვენ ამერიკის შეერთებული შტატებისაგან, საფრანგეთისა და სხვა ბირთვული სახელმწიფოებისაგან მიბაძონ საბჭოთა კავშირის მაგალითს, შეწყვიტონ ბირთვული გამოცდები, დადონ ბირთვული იარაღის მთლიანი აკრძალვის შეთანხმება.

ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲘ

ᲧᲕᲔᲚᲐ ბირთვული აფეთქების შეწყვეტა მიგვაჩნია მნიშვნელოვან, საარსებოდ აუცილებელ ნაბიჯად, განაცხადა ინდოეთის მმართველი პარტიის — ინდოეთის ეროვნული კონგრესი (ი) საერთაშორისო დეპარტამენტის თავმჯდომარემ რ. ბჰანდარიმ. იმედი გვაქვს, რომ მეორე მხარე გადასინჯავს თავის პოზიციას, რათა შესაძლებელი გახდეს ამ გზაზე მნიშვნელოვანი წინსვლის მიღწევა.

ᲞᲔᲠᲣ

ᲞᲔᲠᲣᲔᲚᲘ ხალხი ამერიკის ადმინისტრაციისაგან მოითხოვს უკუაგდოს ილუზიები და შეცდომები, გამოვიდეს პატიოსან შეთანხმებათა გზაზე, რომლებსაც საბჭოთა კავშირი სთავაზობს ქვეყნად სიცოცხლის ხსნისათვის, განაცხადა პერუს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტკომისიის წევრმა, კონგრესის დეპუტატმა მემარცხენე ძალების ერთიანობის კოალიციისაგან გ. ეხპინოსამ.

„საბჭოთამა შეწყვიტა გამოცდები. ამერიკა რაღას შვრება? მხარი დაუჭირეთ ბირთვული გამოცდების საბჭოთა მორატორიუმს!“ — წარწერილია პლაკატზე, რომელიც მშვიდობის მსოფლიო საბჭომ გამოუშვა.

ᲐᲮᲚᲐ ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘᲡ ᲯᲔᲠᲘᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲐᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ

ᲛᲝᲚᲓᲝᲕᲘᲗᲐ

● ᲑᲝᲚᲘᲕᲘᲐ

შემოიღეს საგანგებო წესები

ლა-პასი. ბოლივიის მთავრობამ ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე შემოიღო საგანგებო წესები. ეს გადაწყვეტილება მიიღეს მინისტრთა კაბინეტისა და უმაღლესი სამხედრო სარდლობის სასწრაფო სხდომაზე.

ამავე დროს, საბრძოლველად არიან გამზადებული შეიარაღებული ძალები და პოლიცია. საგანგებო წესების შემოღების პირველივე საათებში დააპატიმრეს ასამდე კაცი, ძირითადად პროფკავშირული ხელმძღვანელები. მთავრობამ ეს გადაწყვეტილება მიიღო ხუთი ათასი მაღაროელისა და მათი ოჯახების მარშის გამო. ისინი მოითხოვენ გაიუქმონ გადაწყვეტილება მასობრივი დათხოვნებისა და კალის მომპოვებელი მაღაროების დახურვის შესახებ. ბოლო ცნობებით, არმიის ქვეგანაყოფებმა მარშის მონაწილეებს გზა გადაუკეტეს დედაქალაქ ლა-პასიდან 60 კილომეტრზე.

● ᲘᲜᲓᲝᲔᲗ-ᲞᲐᲙᲘᲡᲢᲐᲜᲘ

უარყვეს მონაჭორი

დელი. ინდოეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა უარყო ისლამაბადის ადმინისტრაციის მეთაურის ყოვლად დაუსაბუთებელი განცხადება იმის თაობაზე, თითქოს ინდოეთი ერეოდეს პაკისტანის საშინაო საქმეებში და მატერიალურ დახმარებას უწევდეს დემოკრატიის აღდგენისათვის მოძრაობას.

ჟურნალისტთა წინაშე გამოსვლისას, იუწყება გაზეთი „ჰინდუსტან ტაიმსი“, მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ამგვარ მონაჭორს პაკისტანის ხელისუფლები იმ მიზნით იყენებენ, რომ პაკისტანის მოსახლეობის ყურადღება ჩამოაშორონ ქვეყნის საშინაო პრობლემებს. ასეთი უსაფუძვლო ბრალდებები მოწმობს აგრეთვე, რომ პაკისტანის ხელმძღვანელებს არ სურთ აღიარონ უცილობელი ფაქტები, რომლებიც ცხადყოფენ პაკისტანელი ხალხის გადაწყვეტილებას მიაღწიოს დემოკრატიის აღდგენას.

● ᲜᲘᲙᲐᲠᲐ�გᲣᲐ

შეიპყრეს კ. ფონსეკას მკვლელი

მანაგუა. ნიკარაგუის სახელმწიფო უშიშროების ორგანოებმა შეიპყრეს ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს მიერ დაქირავებული ტერორისტებისა და დივერსანტების რამდენიმე ჯგუფი, რომლებიც ქვეყანაში მონდურასის ტერიტორიიდან შეეჭვნენ.

როგორც რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრო იუწყება, გამოძიების დროს დადგინდა, რომ ერთ-ერთი დაქირავებული, სომოსას ეროვნული გვარდიის ყოფილი ოფიცერი — ათი წლის წინათ მონაწილეობდა ნიკარაგუელი ხალხის რევოლუციური ბელადის, ეროვნული განთავისუფლების სანდინისტური ფრონტის დამაარსებლის კარლოს ფონსეკას მკვლელობაში.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲛᲣᲓᲛᲘᲕ ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲔᲑᲨᲘ

ᲓᲐᲕᲨᲠᲘᲢᲝᲗ ᲡᲐᲠᲤᲘᲡ ᲬᲧᲐᲠᲝᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲛᲮᲠᲔᲗ ოსეთის ავტონომიური ოლქის პარტიული აქტივის კრების მონაწილეებმა განსაზღვრეს უშრომელ შემოსავალთან ბრძოლის გაძლიერების ამოცანები და მთელი ყურადღება მიაპყრეს საქმის ვითარებას ეკონომიკაში, ამხილეს სამეურნეო დარგში ჩამორჩენის, ნაკლოვანებების, ხარვეზების მიზეზები.

მომხსენებელმა — საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატმა, პარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ფ. ს. სანაკოევმა, სხვა ორატორებმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ ახლა მთავარია მეუწყნარებლობის ვითარება შეიუქმნათ წამგლეჯებს, იოლი ცხოვრების მოყვარულებს, კომპლექსურად გადავჭრათ წამოჭრილი პრობლემები.

კერძოდ, როგორც ავტონომიური ოლქის სოფლის მეურნეობის სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობის ანალიზმა გვიჩვენა, აქ ჯერ კიდევ არ განუხორციელებიათ რადიკალური ღონისძიებანი სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების გეგმების უფლო შესრულებისათვის. დაბალია სასოფლო-სამეურნეო კულტურების საშუალო ჰექტარობრივი მოსავლიანობა და პირუტყვის პროდუქტიულობა, რაც იწვევს შრომითი და მატერიალური რესურსების გადახარჯვას. შრომის ცუდი ორგანიზაცია, მთელი რიგი საწარმოებისა და მეურნეობების ხელმძღვანელები, კადრების მუშაკები, მთავარი ბუღალტრები, საკონტროლო-სარევიზიო სამსახურების, და ვაჭრობის ორგანიზაციის განყოფილებების უფროსები.

კოლეგიის გაფართოებულმა სხდომამ განიხილა საკითხი. უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების. თათბაზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ მიღებული დადგენილების შესრულების უზრუნველყოფის ღონისძიებების შესახებ და დამტკიცდა კომპლექსური ღონისძიებების გეგმა. მოხსენებაში და კამათის მონაწილეთა გამოსვლებში მნიშვნელოვანი ადგილი დაეთმო აგრეთვე ღია წერილში წამოყენებული პრობლემების გადაწყვეტის პრაქტიკულ საკითხებს.

მიღებული დადგენილება ითვალისწინებს კადრებთან მუშაობის გარდაქმნის, ვაჭრობის ორგანიზაციის მკვეთრი გაუმჯობესების, ადმინისტრაციულ და სხვა მაკონტროლებელ ორგანოებთან კონტაქტების დამყარების, საკონტროლო-სარევიზიო სამსახურების საქმიანობის გაძლიერებისა და ეფექტიანობის გაზრდის, დისციპლინის განმტკიცების, ვაჭრობის მუშაკების მატერიალური და მორალური სტიმულირების სრულყოფის, შრომის, დასვენებისა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების და უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებასთან დაკავშირებული სხვა საკითხების გადაწყვეტის კონკრეტულ ღონისძიებებს და შესრულების ვადებს, რომელთა პრაქტიკული განხორციელებას განსაკუთრებული კონტროლი დაუწესეთ.

კოლეგიის გაფართოებულ სხდომაზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო აღრიცხვისა და შიდასაუწყებო კონტროლის მოწესრიგების, გაძლიერების და ეფექტიანობის გაზრდის, ხელმძღვანელი მუშაკების პერსონალური პასუხისმგებლობის და მომთხოვნლობის გაძლიერების საკითხებს.

უხეში დარღვევების ან ბოროტმოქმედების ფაქტების გამოვლენების ყველა შემთხვევაში ვაწყობდით საუწყებო მოკვლევას და უმკაცრეს ღონისძიებებს ვახორციელებთ არა მარტო კონკრეტული დამნაშავე პირების, არამედ იმ ხელმძღვანელი მუშაკების მიმართაც, რომელთა უკონტროლობამ, უპრინციპობამ და უმოქმედობამ განაპირობა ნეგატიური მოვლენების წარმოშობა.

გადაწყვეტილი გვაქვს უშრომელ შემოსავლის დაუპირისპიროთ და ვებრძოლოთ კეთილსინდისიერი შრომით მიღებული შემოსავლით, მივაღწიოთ შრომის დიდ ნაყოფიერებას, მატერიალური და მორალური სტიმულირების ახალი ფორმებისა და მეთოდების ფართო გამოყენებას. — სამინისტროს კოლეგიის და დარგობრივი პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთობლივი დადგენილებით შეიქმნა სპეციალური კომისია, რომელსაც დაევალა შეიმუშაოს და განახორციელოს ვაჭრობის მუშაკთა შრომის, საყოფაცხოვრებო და დასვენების პირობების გაუმჯობესების, აგრეთვე სხვა სოციალური საკითხების გადაწყვეტის კონკრეტული ღონისძიებები.

ᲒᲖᲐ ᲒᲐᲓᲐᲙᲐᲕᲣᲙᲐᲢᲝᲗ ᲣᲨᲠᲝᲛᲔᲚ ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲡ

ᲓᲐᲕᲨᲠᲘᲢᲝᲗ ᲡᲐᲠᲤᲘᲡ ᲬᲧᲐᲠᲝᲔᲑᲘ

ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ელექტროტექნიკური მრეწველობის საწარმოებში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი ხორციელდება. მარტო გასული ხუთწლედის წლებში აქ დაინერგა 89 გამოგონება და 2164 რაციონალიზატორული წინადადება, რომელთა საერთო ეკონომიკურმა ეფექტმა 19 მილიონ მანეთს გადააჭარბა.

ციფრები დიდია. მაგრამ ისინი შეიძლებოდა უფრო მნიშვნელოვანი ყოფილიყო, ითქვა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის და მრეწველობის კომისიათა სხდომაზე. სხდომის მონაწილეებმა განიხილეს საკითხი, თუ როგორ იცავენ რესპუბლიკის ელექტროტექნიკური მრეწველობის საწარმოებში გამოგონებებისა და რაციონალიზატორული წინადადების დანერგვის კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

აღნიშნეს რა მიღწეული წარმატებები, დეპუტატებმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრეს ნაკლოვანებებსა და ხარვეზებს ამ მნიშვნელოვან საქმეში. კერძოდ, საავტორო მოწმობათა გაცემის პროცესები და რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებულ ელექტროტექნიკური მრეწველობის საწარმოებში მიღებულ რაციონალიზატორულ წინადადებათა პროცენტი ერთ-ნახევარჯერ ნაკლებია ამავე მაჩვენებლებთან შედარებით მთლიანად სსრ კავშირის ელექტროტექნიკური მრეწველობის სამინისტროს ბაზით. საბჭოთა კავშირის გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა საზოგადოების ზოგიერთი პირველადი ორგანიზაცია, მათი საბჭოები არ იბრძვიან ტექნიკურ შემოქმედებაში მშრომელთა ფართო ჩამბისათვის, არ უწევენ საზოგადოებრივ კონტროლს გამოგონებებისა და რაციონალიზატორული წინადადებების დანერგვის შესახებ მოქმედი კანონმდებლობის, სანორმატივო აქტების მოთხოვნების დაცვას. მთელ რიგ საწარმოებში შრომითი ხელშეკრულებები არ იდება გამომგონებლებს, რაციონალიზატორებს, მათს შემოქმედებით გაერთიანებებსა და ადმინისტრაციას შორის. ხშირია დარღვევები გამომგონებლობისა და რაციონალიზაციის მატერიალური წახალისების საქმეში. სერიოზული ნაკლოვანებანი ახასიათებს საპატენტო-სალიცენზიო მუშაობას, საპატენტო ინფორმაციის გავრცელებას.

მიღებულ დადგენილებაში კომისიებმა რეკომენდაცია მისცეს ელექტროტექნიკური მრეწველობის გაერთიანებებსა და საწარმოებს, სამეცნიერო-კვლევითს და საპროექტო-საკონსტრ. უ ტ ო რ ო დაწესებულებებს, პარტიის XXVII ყრილობის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე უმოკლეს დროში განახორციელონ კონკრეტული ღონისძიებანი დარგში გამოგონებებისა და რაციონალიზატორული წინადადებების დანერგვისათვის.

სხდომის შედეგები შეაჯამა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მრეწველობის კომისიის თავმჯდომარემ გ. ა. ანჩაბაძემ.

(საქინფორმი).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲛᲣᲓᲛᲘᲕ ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲔᲑᲨᲘ

ᲓᲐᲩᲥᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲠᲔᲖᲔᲠᲕᲘ

ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ელექტროტექნიკური მრეწველობის საწარმოებში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი ხორციელდება. მარტო გასული ხუთწლედის წლებში აქ დაინერგა 89 გამოგონება და 2164 რაციონალიზატორული წინადადება, რომელთა საერთო ეკონომიკურმა ეფექტმა 19 მილიონ მანეთს გადააჭარბა.

ციფრები დიდია. მაგრამ ისინი შეიძლებოდა უფრო მნიშვნელოვანი ყოფილიყო, ითქვა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის და მრეწველობის კომისიათა სხდომაზე. სხდომის მონაწილეებმა განიხილეს საკითხი, თუ როგორ იცავენ რესპუბლიკის ელექტროტექნიკური მრეწველობის საწარმოებში გამოგონებებისა და რაციონალიზატორული წინადადების დანერგვის კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

აღნიშნეს რა მიღწეული წარმატებები, დეპუტატებმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრეს ნაკლოვანებებსა და ხარვეზებს ამ მნიშვნელოვან საქმეში. კერძოდ, ლიანობა და პირუტყვის პროდუქტიულობა, რაც იწვევს შრომითი და მატერიალური რესურსების გადახარჯვას. შრომის ცუდი ორგანიზაცია, მთელი რიგი საწარმოებისა და მეურნეობების ხელმძღვანელები, კადრების მუშაკები, მთავარი ბუღალტრები, საკონტროლო-სარევიზიო სამსახურების, და ვაჭრობის ორგანიზაციის განყოფილებების უფროსები.

კოლეგიის გაფართოებულმა სხდომამ განიხილა საკითხი. უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების. თათბაზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ მიღებული დადგენილების შესრულების უზრუნველყოფის ღონისძიებების შესახებ და დამტკიცდა კომპლექსური ღონისძიებების გეგმა. მოხსენებაში და კამათის მონაწილეთა გამოსვლებში მნიშვნელოვანი ადგილი დაეთმო აგრეთვე ღია წერილში წამოყენებული პრობლემების გადაწყვეტის პრაქტიკულ საკითხებს.

მიღებული დადგენილება ითვალისწინებს კადრებთან მუშაობის გარდაქმნის, ვაჭრობის ორგანიზაციის მკვეთრი გაუმჯობესების, ადმინისტრაციულ და სხვა მაკონტროლებელ ორგანოებთან კონტაქტების დამყარების, საკონტროლო-სარევიზიო სამსახურების საქმიანობის გაძლიერებისა და ეფექტიანობის გაზრდის, დისციპლინის განმტკიცების, ვაჭრობის მუშაკების მატერიალური და მორალური სტიმულირების სრულყოფის, შრომის, დასვენებისა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების და უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებასთან დაკავშირებული სხვა საკითხების გადაწყვეტის კონკრეტულ ღონისძიებებს და შესრულების ვადებს, რომელთა პრაქტიკული განხორციელებას განსაკუთრებული კონტროლი დაუწესეთ.

კოლეგიის გაფართოებულ სხდომაზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო აღრიცხვისა და შიდასაუწყებო კონტროლის მოწესრიგების, გაძლიერების და ეფექტიანობის გაზრდის, ხელმძღვანელი მუშაკების პერსონალური პასუხისმგებლობის და მომთხოვნლობის გაძლიერების საკითხებს.

უხეში დარღვევების ან ბოროტმოქმედების ფაქტების გამოვლენების ყველა შემთხვევაში ვაწყობდით საუწყებო მოკვლევას და უმკაცრეს ღონისძიებებს ვახორციელებთ არა მარტო კონკრეტული დამნაშავე პირების, არამედ იმ ხელმძღვანელი მუშაკების მიმართაც, რომელთა უკონტროლობამ, უპრინციპობამ და უმოქმედობამ განაპირობა ნეგატიური მოვლენების წარმოშობა.

გადაწყვეტილი გვაქვს უშრომელ შემოსავლის დაუპირისპიროთ და ვებრძოლოთ კეთილსინდისიერი შრომით მიღებული შემოსავლით, მივაღწიოთ შრომის დიდ ნაყოფიერებას, მატერიალური და მორალური სტიმულირების ახალი ფორმებისა და მეთოდების ფართო გამოყენებას. — სამინისტროს კოლეგიის და დარგობრივი პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთობლივი დადგენილებით შეიქმნა სპეციალური კომისია, რომელსაც დაევალა შეიმუშაოს და განახორციელოს ვაჭრობის მუშაკთა შრომის, საყოფაცხოვრებო და დასვენების პირობების გაუმჯობესების, აგრეთვე სხვა სოციალური საკითხების გადაწყვეტის კონკრეტული ღონისძიებები.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲛᲣᲓᲛᲘᲕ ᲙᲝᲛᲘᲡᲘᲔᲑᲨᲘ

ᲓᲐᲩᲥᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲠᲔᲖᲔᲠᲕᲘ

ᲒᲐᲘᲛᲐᲠᲗᲐ გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა საკავშირო საზოგადოების საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს პრეზიდიუმის გაფართოებული სხდომა. იგი მიეძღვნა რესპუბლიკის ნოვატორთა იმ კოლექტივებისა და საზოგადოების აქტივისტთა დაჯილდოებას, რომლებმაც მეთერთმეტე ხუთწლედში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს სახალხო მეურნეობაში.

საკავშირო პროფსაბჭოს საპატიო სიგელებით დაჯილდოვდნენ: საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის კიბერნეტიკის ინსტიტუტის ოპტიკური კვლევის განყოფილების ხელმძღვანელი შ. ყაფიჩაშვილი, რომელმაც პირველმა აღმოაჩინა ელექტრომაგნიტური ველის ტალღური სურათის რეპროდუცირების მოვლენა; საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს ტექნიკური სამმართველოს უფროსი მ. ბედიაშვილი — 14 გამოგონების ავტორი, რომლებიც უკვე დაინერგა პრაქტიკაში; საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის სამინისტროს რადიოფიკაციის რესპუბლიკური კვანძის სადგურის საამქროს უფროსი ვ. ერემაშვილი და სხვები.

გამომგონებ

ᲪᲝᲓᲜᲘᲡ ᲖᲔᲘᲛᲘᲡ ᲬᲘᲜ

ᲣᲙᲕᲔ კარგა ხანია ჩვენს დედაქალაქში იგრძნობა ცოდნის ზეიმის მოახლოება, ქალაქის ყველა რაიონში საგანგებოდ მოკაზმულ მაღაზიებსა თუ ფარდულებში გამართულია სასკოლო ბაზრობები, სადაც მოსწავლეებს სთავაზობენ სასკოლო ფორმის ტანსაცმელს, ფეხსაცმელს, ჩანთებს, რვეულებს და სხვა ნივთებს.

გუშინ კი სასკოლო ბაზრობისადმი მიძღვნილმა ზეიმმა ქალაქის უძველეს უბანში, მტკვრის მარცხენა მხარეს, რიყეზე გადაინაცვლა. აქ ფართოდ გაშლილ ტერიტორიაზე ბაზრობას მეტი საზეიმო ელფერი მიეცა. მრავალი ატრაქციონი, ტირი იზიდავს მოსწავლე ახალგაზრდობას. უკრავს მუსიკა, ისმის მხიარული ჟრიამული.

ლამაზ ეთნოგრაფიულ სახლებსა და ეზოებს ქალაქის ვაჭრობის სამმართველოსა და საზაკვების ორგანიზაციები დაპატრონებიან. საგანგებოდ შერჩეული პროდუქცია გამოუტანიათ კოოპვაჭრობის, სპორტვაჭრობის, საქწყინის, მონკაშირის მაღაზიებში, ხოლო სახელდახელოდ მოწყობილ კიოსკებსა და სანაყინეებში შეგიძლიათ მიირთვათ ტკბილეული, გამგრილებელი წყლები და ნაყინი.

ბაზრობაზე მოსული პატარა-ბოლო წლებში კი წერდა პოემას. ამ პოემის ნაწყვეტები სათაურით — „ფიროსმანი" დაბეჭდა 1974 წლის 28 ოქტომბერს საქართველოს მწერალთა კავშირის ერთდროულ გაზეთ „პოეზიის დღეში".

აი როგორ ხატავს ამ პოემაში იგი ფიროსმანს:

„სძღულს ურიალი და
აურზაური,
ქალაქის უხმო ამპარტავნება,
ბალახბულახში გახვეულ უყვარს,
ჩანჩქერი გულზე ეტორტმანება.
უყვარს კვარიდლის სუფთა
ნაცვალი,
უნაბქვეშ ჯდომა, ხალხის
ყურებაც,
თბილისის ვარდი, დილის
ნაცვარი,
გულს სისპეტაკით მოეწურება.
რად ეძახიან მაშ სარდაფები,
ნესტით, ბუღითა და
ოხშივარით,
ქუჩების მწვარე
ნალვართქაფევი,
კირით, გოგირდით, ნავთით
მეშინავი".

და კიდევ:

„თვით ფიროსმანი
კარებშუა ზის გრძელ
ფიცარზე,
მონახშირებულ ცეცხლზე
ითბობს
გაყინულ ხელებს"...

იმისათვის, რომ ეთვალთ ამ გენიალური მხატვრის ასავალ-დასავალი, აელაპარაკებიათ თანამედროვენი და ამით უკეთ გაეცნოთ ხალხისათვის ნიკო ფიროსმანი, თავის დროზე ბევრი იღვწეს ლადო გუდიაშვილმა, გიორგი ლეონიძემ, ტიციან ტაბიძემ, პოოლო იაშვილმა, ვალერიან გაფრინდაშვილმა და სხვებმა. მრავალი წერილიც მიუძღვნეს მათ ამ საკითხს. მოძიებულ იქნა ნიკალას ბოლო სამყოფელი ყოფილ მალალანების ქუჩაზე. ის სარდაფი, სადაც ქოლერით სულშეწუხებული სულსა ღაფავდა და მეზობლებს სამადლოდ გაუგზავნათ ეტლით საავადმყოფოში. მაგრამ ფიროსმანის საფლავი მოუძებნელი დარჩა. ახლა ფოტოგრაფი რომ უღებდა სურათს.

შარშან გაზეთ „კომუნისტში" დაბეჭდილ სტატიაში „ისევ ფიროსმანზე", რომლის ავტორია ჟურნალისტი ნელი კობიაშვილი, დამაჯერებლად და ფაქტებს მოშველიებით იყო წამოჭრილი საკითხი ამ კვლევის გასაგრძელებლად და ფიროსმანის საფლავის მოსაძიებლად. მისასალმებელია ასეთი წამოწყება და გარჯა. ზემოთ ხსენებული წერილის გაცნობისთანავე დამებადა რამდენიმე კითხვა, რომლებიც ზოგს შეიძლება გულუბრყვილოდაც მოეჩვენოს, ხომ ვიცით, რომ მიხეილ ჯავახიშვილის მამა-პაპა ეჩხეიდან იყო და ტოკლიკიშვილის გვარსაც ატარებდნენ, რომ მერე ისინი ბორჩალოს რაიონის სოფელ შულავერში, წერაქვში გადასახლდნენ, როგორც ამ წერილით გავიგეთ, ფიროსმანის დედა ტოკლიკიშვილი ყოფილა და ფიროსმანის შმობლებსაც უცხოვრიათ შულავერში. მიხეილ ჯავახიშვილის ახლახან გარდაცვლილმა ქალიშვილმა ქეთევან ჯავახიშვილმა წიგნში, რომელიც სახელოვან მამას მიუძღვნა, კარგად აღწერა შულავრის მაზრაში, შულავერსა და წერაქვში მათი ოჯახის დამკვიდრების ამბავი, ისიც, რომ ბავშვობა ფიროსმანს შულავერში აქვს გატარებული, რაც მისი ნახატებიდანაც ჩანს. ისიც ხომ ცნობილია, რომ ნიკალა რკინიგზაზე მუშაობდა. ამიტომ დავფიქრდი, ხომ არ არის ასახული სწორედ შულავრის რკინიგზის საგაჟრო ფიროსმანის ნახატებში? ხომ არ არის რაიმე ნაფეხურები ფიროსმანისა და მიხეილ ჯავახიშვილის ოჯახებს შორის, რომლებიც ერთი კუთხიდან აიყარნენ, ერთი და იმავე მიმართულებით გაეშართნენ და შულავრის მაზრაში, წერაქვში დასახლდნენ? მე მგონი, კვლევა ამ მიმართულებითაც უნდა წარიმართოს.

მეც კარგად ვიცნობ ძველი თბილისის ტრუბადურებს — ძმებს დავით და ვასილ ჩარანძეებს. მიუხედავად ხანდაზმულობისა, მათ ჯერ კიდევ ნათელი მეხსიერება შემორჩენიათ. უნდა დავშუოროთ და რაც ახსოვთ, ჩავიწეროთ მათგან. ფიროსმანზეც ბევრი რამ იციან. იქნება ვიდი რუდუნებისა და ცდის შემდეგ მივაგნოთ და შთამომავლობისთვის საცნაური გავხადოთ ნიკო ფიროსმანის საუკუნო განსასვენებელი.

დაყოვნება აღარ შეიძლება. ეს ძნელი მაგრამ საპატიო საქმეა, იქნებ „კომუნისტში" დაბეჭდილი წერილის ავტორიც მონახაზის მიხედვითაც მოვძებნოთ და ერთხელ კიდევ ვცადოთ ბედი ამ საქმეში.

ს. ნარიმანიძე.

ᲕᲣᲑᲠᲣᲜᲓᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲘ

ᲕᲘᲜᲪ ᲠᲐᲘᲛᲔ ᲘᲪᲘᲡ ᲕᲘᲠᲝᲡᲛᲐᲜᲖᲔ

ᲕᲘᲠᲝᲡ გაუვარდა სახელი ფიროსმანს. დღეს იგი ეული, უთვისტომო მხატვარი კი არა, ყველასაგან აღიარებული, გათავისებული, დიდი ეროვნული შემოქმედია. მასზე ბევრი იწერება, ბევრის შთაგონების წყარო გამხდარა, ბევრის გული აუძგერებია მის ღრმა და ნატიფ ხელოვნებას. მსოფლიო ხელოვნების ისტორიამ ბევრი არ იცის ისეთი თავისთავადი, ღრმა შინაგანი ემოციებით დატვირთული ხალხური ტალანტი, როგორიც ფიროსმანი იყო. მისი ნახატების ნახვისას ხელახლა ცოცხლდება წარსული XIX—XX საუკუნის მიჯნაზე მდგომი საქართველო. ეს ის საქართველოა, რომლის სახებასაც ნაწილობრივ მოვესწრით ჩემი თაობის ადამიანები, ძველი საქართველოა თავისი ბუნებრივი მშვენიერებით, მიამიტობით, განუმეორებელი კოლორიტით. რამდენი სევდა იხატება ფიროსმანის ქმნილებებში, რეალიზმი აქ გაჯერებულია რომანტიზმით. ესენია ფიროსმანის „ქალოობა", „რთველი კახეთში", „ყაჩაღები", „მეეზოვე", „მდიდარი უშვილო", „ღარიბი მრავალშვილიანი", „შამილი" და სხვა. ფიროსმანი ხომ თავისივე შექმნილი საღებავებით ხატავდა და, ალბათ, ამიტომაც გადმოსცემდა ყველაფერს ასე მართლად და ბადლიანად.

მახსოვს, ამ ორი ათეული წლის წინათ და იქამდეც როგორი თავგამოდებითა და სიყვარულით დაეძებდა გიორგი ლეონიძე ბედკრული ნიკალას ნაკვალევს. ის ნატრობდა, როგორმე ეპოვა სულ რაღაც ორმოცი წლის წინათ გარდაცვლილი ფიროსმანის საფლავი.

თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა ორჯერ — 1963 და 1969 წლებში გამოყო ფიროსმანის საფლავის დამდგენი კომისია, ორიგინჯერ მაშინდელი საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილის გიგო გოშაძის თავმჯდომარეობით. სუროთიც მაშინ გადაიღეს, როცა გიორგი ლეონიძემ და გიგო გოშაძემ ფიროსმანის ქუჩის № 29-ში ნიკო ფიროსმანის ნაცნობ სოფიო შავგულიძესა და ჯაბა უჯმაჯურიძესთან ერთად მოინახულეს სარდაფი, სადაც სიცოცხლის უკანასკნელი დღეები გაატარა ხელოვანმა.

თბილისის ძველ უბნებში რომელ სარდაფებს და ძველ თბილისელს აღარ ვნახულობდით მის კვლევა შემდგარნი, ამაზე კარგი ნარკვევიც დამოიკვეთა პოეტმა უშანგ ბედიამ.

ჯერ კიდევ ადრე, გიორგი ლეონიძემ ლექსები უძღვნა ფიროსმანის ხსოვნას. სიცოცხლის ბოლო წლებში ეს ლექსები ერთ ციკლად ერწყმოდა ერთმანეთს. ეს ციკლი ეწოდებოდა „ფიროსმანის ბალადა". ეს ციკლი ბოლოს 1974 წლის ოქტომბერში „ლიტერატურულ საქართველოში" დაბეჭდა. ეს ციკლი ასეთ ლექსებს ეფუძნებოდა: „ბალადა ფიროსმანზე", „ფიროსმანი ბაზარში", „ფიროსმანი ბაზრიდან", „ფიროსმანი ბაზრიდან", „ფიროსმანი ბაზარში", „ფიროსმანი ბაზარში", „ფიროსმანი ბაზარში